

Torsdagen den 19 januari 2017

P8_TA(2017)0004

Situationen i Burundi

Europaparlamentets resolution av den 19 januari 2017 om situationen i Burundi (2017/2508(RSP))

(2018/C 242/03)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Burundi, särskilt de två senaste resolutionerna, som antogs den 9 juli 2015 ⁽¹⁾ och den 17 december 2015 ⁽²⁾,
- med beaktande av det reviderade Cotonouavtalet, särskilt artikel 96,
- med beaktande av rådets beslut (EU) 2016/394 av den 14 mars 2016 om avslutande av samrådsförfarandet med Republiken Burundi i enlighet med artikel 96 i partnerskapsavtalet mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan ⁽³⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 4 oktober 2016 om framtiden för förbindelserna mellan AVS och EU efter 2020 ⁽⁴⁾,
- med beaktande av den gemensamma parlamentariska AVS–EU-församlingens resolution av den 9 december 2015 om situationen i Burundi,
- med beaktande av Arushaavtalet för fred och försoning för Burundi av den 28 augusti 2000,
- med beaktande av Burundis författning, särskilt artikel 96,
- med beaktande av Afrikanska stadgan om demokrati, val och samhällsstyrning,
- med beaktande av Afrikanska stadgan om mänskliga och folkens rättigheter,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna,
- med beaktande av uttalandet av den 21 oktober 2016 från vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (VP/HR) för Europeiska unionens räkning, om Sydafrika och Burundi och Internationella brottmålsdomstolen (ICC),
- med beaktande av rådets förordning (EU) nr 2015/1755 av den 1 oktober 2015 om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Burundi ⁽⁵⁾, och av förlängningen av dessa åtgärder den 29 september 2016,
- med beaktande av resolutionen från den afrikanska kommissionen för mänskliga rättigheter och folkens rättigheter av den 4 november 2016 om människorättssituationen i Republiken Burundi,
- med beaktande av rapporten av den 20 september 2016 från FN:s oberoende utredning av Burundi, som inrättades genom resolution S-24/1 från FN:s råd för mänskliga rättigheter,
- med beaktande av rapporten från FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter av den 17 juni 2016 om människorättssituationen i Burundi,
- med beaktande av den resolution som FN:s råd för mänskliga rättigheter antog den 30 september 2016 om människorättssituationen i Burundi,

⁽¹⁾ Antagna texter, P8_TA(2015)0275.

⁽²⁾ Antagna texter, P8_TA(2015)0474.

⁽³⁾ EUT L 73, 18.3.2016, s. 90.

⁽⁴⁾ Antagna texter, P8_TA(2016)0371.

⁽⁵⁾ EUT L 257, 2.10.2015, s. 1.

Torsdagen den 19 januari 2017

- med beaktande av rapporten från delegationen från den afrikanska kommissionen för mänskliga rättigheter och folkens rättigheter av den 17 maj 2016 om undersökningsuppdraget i Burundi den 7–13 december 2015,
- med beaktande av Europeiska utrikestjänstens talespersons uttalande av den 6 januari 2017 om förbudet mot Ligue Iteka i Burundi,
- med beaktande av artiklarna 135.5 och 123.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Burundi genomgår en dramatisk politisk, social och ekonomisk kris sedan landets president Pierre Nkurunziza beslutade, i strid mot Arushaavtalen och landets författning, att kandidera till en tredje mandatperiod som president i april 2015. President Nkurunziza gjorde nyligen uttalanden i vilka han inte uteslöt möjligheten att ändra den burundiska författningen så att han kan kandidera för en eventuell fjärde mandatperiod 2020 och framåt.
  - B. Den 19 oktober 2016 underrättade Burundi ICC om att landet skulle återkalla sin anslutning till Romstadgan och ICC efter ICC:s beslut att inleda en preliminär undersökning av våld och kränkningar av de mänskliga rättigheterna i landet.
  - C. Efter en tvåårig undersökning i landet publicerade Ligue Iteka den 15 november 2016 en rapport som hade utarbetats i samarbete med Internationella federationen för mänskliga rättigheter (FIDH) om förtryck och folkmordsdynamik i Burundi. Rapporten gav en uppdaterad bild av regeringens förtryck och massiva kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Några veckor senare publicerade Ligue Iteka också flera undersökande rapporter om de allvarligaste brotten begångna av regeringsstyrkor i Burundi: mord, kidnappningar, påtvingade försvinnanden, tortyr, våldtäkt och massgripanden. Dessa brott har kunnat fortgå med absolut straffrihet. I oktober 2016 hade redan ytterligare fem organisationer som arbetar för rättigheter förbjudits, nämligen Forum pour le renforcement de la société civile (FORSC), Forum pour la conscience et le développement (FOCODE), Action chrétienne pour l'abolition de la torture (ACAT), Association burundaise pour la protection des droits humains et des personnes détenues (APRODH) och Réseau des citoyens probes (RCP).
  - D. I november 2016 rapporterade FIDH om mer än 1 000 dödsfall, 8 000 människor som frihetsberövats av politiska skäl, 300–800 försvunna, hundratals fall av tortyr, hundratals kvinnor som utsatts för sexuellt våld, tusentals godtyckliga gripanden, mer än 310 000 människor som har flytt till grannländerna och 61 000 internflyktingar. Säkerhets-situationen i Burundi utgör en risk för stabiliteten i hela regionen.
  - E. Regeringen har skärpt kontrollen över oberoende medier och tidningar, och journalister utsatts för påtvingade försvinnanden, fysiska hot och attacker samt juridiska trakasserier. Alla oberoende radiostationer har stängts ned. Burundi ligger på plats 156 av 180 länder i det internationella pressfrihetsindex som förs av Reportrar utan gränser.
  - F. I mars 2016 avslutade EU samrådsförfarandet i enlighet med artikel 96 i Cotonouavtalet och avbröt det direkta ekonomiska stödet till Burundis förvaltning, eftersom EU ansåg att de löften som regeringen hade föreslagit avseende mänskliga rättigheter, demokratiska principer och rättsstatsprincipen var otillräckliga.
  - G. Rättsväsendet i Burundi är genomkorrumpert, och trots att hundratals människor har dödats och torterats sedan krisen började, i många fall av polisen och underrättelsetjänsten, så har ett mycket litet antal personer ställts inför rätta.

Torsdagen den 19 januari 2017

- H. Det finns farhågor om att regeringen ger krisen etniska förtecken, och splittrande retorik från statstjänstemän blir allt vanligare, vilket också nämns av FN-personal.
- I. Enligt rapporter ägnar sig medlemmar av ungdomsförbundet i det styrande partiet, Imbonerakure, åt att gripa, misshandla, och stjäla från människor, och använder också våldtäkt som ett vapen. De riktar sina attacker mot oppositionsmedlemmar, särskilt medlemmar i National Liberation Forces (FNL). Ett stort antal oppositionsmedlemmar och människor som uppfattas som motståndare har dödats, gripits, misshandlats och torterats under de senaste månaderna.
- J. Den 29 september 2016 beslutade rådet att förlänga EU:s restriktiva åtgärder mot Burundi till och med den 31 oktober 2017. Dessa åtgärder består av reseförbud och frysning av tillgångar för enskilda personer vars handlingar bedöms undergräva demokratin eller hindra försöken att nå en politisk lösning på krisen i Burundi.
- K. Medlingsinsatserna fortsätter, med Afrikanska unionens, Östafrikanska gemenskapens, EU:s och FN:s fulla stöd, för att främja en inhemsk burundisk dialog så att en fredlig samförstånds lösning kan uppnås på krisen i Burundi.
1. Europaparlamentet uttrycker sin djupa oro över den allt sämre politiska och säkerhetsmässiga situationen i Burundi. Parlamentet fördömer det våld som förekommer i Burundi sedan 2015, och som har lett till dödsfall, tortyr, riktat våld mot kvinnor, inbegripet kollektiv våldtäkt, trakasserier mot och fängslande av tusentals människor, tvångsflyttning av hundratusentals burundier, godtyckliga gripanden och olagliga frihetsberövanden, och kränkningar av press- och yttrandefriheten, samt en utspridd straffrihet för sådana handlingar. Parlamentet kräver att en grundlig och oberoende utredning av avrättningarna och övergreppen görs och att förövarna av dessa handlingar ställs inför rätta.
  2. Europaparlamentet påminner myndigheterna i Burundi om deras skyldighet att garantera, skydda och främja grundläggande rättigheter, inklusive invånarnas medborgerliga och politiska rättigheter, såsom yttrandefrihet och mötesfrihet, i enlighet med Afrikanska stadgan om mänskliga och folkens rättigheter och med andra internationella och regionala människorättsinstrument. Parlamentet påminner Burundis regering om dess internationella åtaganden enligt den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, särskilt i fråga om respekt för de grundläggande friheterna och rättsstatsprincipen och handläggningen av juridiska ärenden, i synnerhet rätten till en rättvis och opartisk rättegång.
  3. Europaparlamentet är djupt oroat över den burundiska nationalförsamlingens antagande den 23 och 28 december 2016 av två lagförslag om införande av strängare kontroller av inhemska och internationella icke-statliga organisationers verksamhet. Parlamentet understryker att det var dessa lagar som den 3 januari 2017 ledde till att Ligue Iteka förbjöds att bedriva verksamhet i landet. Parlamentet uppmanar med kraft de burundiska myndigheterna att ta detta beslut under nytt övervägande. Parlamentet bekräftar att det civila samhället och människorättsaktivister spelar en mycket viktig roll i ett demokratiskt samhälle. Parlamentet uppmanar de lokala myndigheterna att låta dem bedriva sin verksamhet på ett öppet och säkert sätt.
  4. Europaparlamentet kräver ett omedelbart och villkorslöst frigivande av alla samvetsfångar. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att fördubbla sina ansträngningar för att stödja och skydda människorättsaktivister och människorättsorganisationer som är utsatta för risk i landet.
  5. Europaparlamentet uppmanar de burundiska myndigheterna att utan dröjsmål öppna upp medierna och att låta oppositionsledare i exil återvända till landet.
  6. Europaparlamentet uppmanar med kraft Burundis regering att återuppta samarbetet med kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter och FN:s råd för de mänskliga rättigheterna, och att bevilja kontorets personal tillträde till platser där människor hålls frihetsberövade. Parlamentet uppmanar med kraft Burundis regering att respektera och säkerställa mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla, i linje med sina internationella skyldigheter.
  7. Europaparlamentet stöder helhjärtat de demokratiska principerna och värderingarna, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen som grundsatser i AVS-EU-partnerskapsavtalet samt principerna i Arushaavtalet. Parlamentet uppmanar med kraft alla parter att skapa de förutsättningar som krävs för att man ska kunna återupprätta förtroendet och främja nationell enhet genom en inkluderande och öppen nationell dialog, där regeringen, oppositionspartierna och företrädare för det civila samhället ingår i enlighet med Arushaavtalet och den burundiska författningen.

Torsdagen den 19 januari 2017

8. Europaparlamentet konstaterar med stor oro att Burundi har formaliserat sitt tillbakadragande från Romstadgan. Parlamentet påminner om att ICC är en viktig institution som hjälper medborgare som fallit offer för de allvarligaste brotten att uppnå rättvisa i de fall då detta inte är möjligt på nationell nivå.
9. Europaparlamentet uppmanar FN:s säkerhetsråd och ICC att utan dröjsmål inleda en fullständig utredning av påstådda kränkningar av de mänskliga rättigheterna i Burundi, inbegripet faran för folkmord inom landets jurisdiktion, som har begåtts under den senaste krisen i landet.
10. Europaparlamentet fördömer antagandet av en ny lag om inrättande av en nationell frivilligkår, som skulle legalisera de handlingar som den våldsamma ungdomsmilisen "Imbonerakure" begår. Denna ungdomsmilis anklagas av internationella människorättsorganisationer och FN för allvarliga brott mot de mänskliga rättigheterna och för att verka i en miljö som präglas av straffrihet. Parlamentet begär att milisen omedelbart ska avväpnas.
11. Europaparlamentet stöder rådets beslut att, efter att diskussionerna i enlighet med artikel 96 i Cotonouavtalet bröt samman, avbryta direkt ekonomiskt stöd till den burundiska förvaltningen, inklusive budgetstöd, samtidigt som det ekonomiska stödet till befolkningen och det humanitära biståndet genom direkta kanaler till fullo behövs.
12. Europaparlamentet välkomnar de riktade sanktioner som EU antog den 1 oktober 2015 och som följer Afrikanska unionens beslut om att införa riktade sanktioner, däribland reseförbud och frysning av tillgångar för burundier som är ansvariga för brott mot de mänskliga rättigheterna och som hindrar försöken att nå en politisk lösning på krisen. Parlamentet uppmanar EU att utvidga sådana sanktioner till att omfatta alla personer vars agerande utgör ett hot mot freden och stabiliteten i regionen, uppviglar till hat och bryter mot Arushaavtalet.
13. Europaparlamentet uttrycker sin oro över att de politiska kriserna skulle kunna leda till en etnisk konflikt. Parlamentet fördömer den burundiska förvaltningens och arméns registrering av människor efter etnicitet. Parlamentet uppmanar med kraft alla parter att respektera Arushaavtalet.
14. Europaparlamentet välkomnar FN:s undersökningskommission för de mänskliga rättigheterna i Burundi, som inrättades i november 2016 för att undersöka brott mot och kränkningar av de mänskliga rättigheterna i Burundi sedan april 2015. Parlamentet uppmanar med kraft de burundiska myndigheterna att till fullo samarbeta med medlemmarna i undersökningskommissionen.
15. Europaparlamentet stöder FN:s säkerhetsråds resolution från juli 2016 som innehåller ett mandat att sätta in en FN-polisstyrka i Burundi i syfte att minska våldet och brotten mot de mänskliga rättigheterna i landet. Parlamentet uppmanar med kraft Afrikanska unionens freds- och säkerhetsråd att snarast sända en delegation till Bujumbura för att träffa president Nkurunziza och pressa honom att sätta stopp för säkerhetsstyrkornas övergrepp.
16. Europaparlamentet uppmanar Afrikanska unionen, FN och EU att allvarligt överväga den regionala dimensionen och förebygga all ytterligare destabilisering i regionen. Parlamentet uppmanar med kraft VP/HR att inleda samtal med Burundis myndigheter och alla andra relevanta aktörer och att stödja, förnya och stärka trovärdigheten i Östafrikanska gemenskapens regionala medlingsinsatser för att hitta en varaktig lösning på krisen som respekterar författningen, Arushaavtalet och internationell människorättslagstiftning genom en öppen och inkluderande dialog.
17. Europaparlamentet är djupt oroat över de allt större flyktingströmmarna till grannländerna och den alarmerande humanitära situationen i Burundi. Parlamentet upprepar sitt stöd för och sin solidaritet med alla de humanitära organisationer som arbetar på plats och de grannländer som tar emot flyktingarna. Parlamentet uppmanar dessutom EU att öka sitt bistånd i regionen.
18. Europaparlamentet uttrycker stor oro över president Nkurunzizas meddelande den 30 december 2016 att han kanske kommer att kandidera för en fjärde mandatperiod som president 2020.

Torsdagen den 19 januari 2017

19. Europaparlamentet är särskilt oroat över de dramatiska proportioner som diskrimineringen och kriminaliseringen av hbt-personer i Burundi har antagit. Parlamentet uppmanar därför Burundis nationalförsamling och regering att upphäva de artiklar i strafflagen som diskriminerar hbt-personer.

20. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till Burundis regering och parlament, AVS-EU-ministerrådet, kommissionen, rådet, Östafrikanska gemenskapen och regeringarna i dess medlemsstater, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Afrikanska unionens institutioner samt FN:s generalsekreterare.
